

ELAN 340_

SMUČINA_

APRIL_2007_ŠT_21_

UVODNIK

Matjaž Šarabon

Spoštovani Elanovci!

Elan gradimo in razvijamo že 62 let. V tem času so se dogajali tako vzponi kot padci, kar je za tako dolgo obdobje v življenjskem ciklu podjetja popolnoma naravno. Elan je ob tem pridobil potrebno trdoživost in nepopustljivost, mi, njegovi zaposleni, pa prav tako. Število zaposlenih v zadnjih letih strmo narašča in počasi se približujemo trenutku, ko bomo v Begunjah zaposlovali prek tisoč ljudi.

Če le ne bi bilo težav s snegom. Namesto, da bi se veselili pomladi in narave, ki se prebuja, se v smučarskem delu Elana še vedno ukvarjamo s posledicami pomanjkanja snega v minuli zimi. Prodaja smuči se je glede na prejšnje leto znižala za četrtno in temu se mora prilagoditi tudi Elan. Nespametno bi bilo tiščati glave v pesek in vztrajati na načrtovani proizvodnji, saj bi nas neprodane smuči ob koncu leta potisnile v

pogubno situacijo, tako za podjetje, kot tudi za nas, zaposlene, pogubno situacijo.

Za razliko od nekaterih drugih industrij je Elan močno odvisen od vremena. V letih, kot je letošnje, je stanje na trgu izjemno težko in zato je tudi stanje podjetja slabše, kot smo načrtovali. Kljub temu sem prepričan, da je podjetje dolgoročno v dobri kondiciji in pripravljeno na nove izzive. Prepričan in ponosen sem tudi, da smo skupaj uspeli ohraniti in še povečati podporo lokalnega okolja in zato ne vidim razloga, da ne bi uspeli tudi v poslovnem smislu, kar je namen vsakega podjetja. Zavedati pa se moramo, da uspeh ne pride sam od sebe in če želimo uspjeti, lahko uspemo samo skupaj.

Vsem Elanovcem se zahvaljujem za požrtvovalno delo v preteklosti in verjamem, da si Elan zasluži to tudi v prihodnje.

Matjaž Šarabon

Časopis Smučina

brezplačno interno glasilo Elanove poslovne skupine

Izdaja:

Elan, d.o.o.
Begunje 1
4275 Begunje na Gorenjskem
E: info@elan.si
www.elansports.com

Oblikovanje, prelom: GPA d.o.o.
Tisk: Gorenjski tisk, Kranj
Foto: arhiv Elan, d.o.o., Samo Vidic
Naklada: 1.500 izvodov

Urednica: Rebeka Lah

Avtorji člankov: Matjaž Šarabon, Leon Korošec, Nina Šarabon, Rebeka Lah, Luka Modrijan, P Lab, Sandi Rot, Dušan Ferjan, Janez Resman, Simona Ažman (zunanja strokovna sodelavka)

V zvezi s poročanjem o domnevno slabem poslovanju Elana in z njim povezanimi odpuščanji v letu 2007 želimo pojasniti stanje zimsko-športnega dela skupine Elan.

Zimsko-športna panoga se po letošnji zimi srečuje z morda najtežjo prodajno sezono v zgodovini. T.i. "zeleni zima" se je v preteklih letih že dogajala, vendar je v sezoni 2006/07 dobila resnično globalne razsežnosti. Vsi ključni trgi, z izjemo zahodne obale Severne Amerike, so bili do sredine januarja skoraj brez snega in kar je še pomembneje, brez pravega občutka zime. Percepcija ima, tako kot v veliko panogah, tudi v naši industriji močan pomen – in za veliko večino potrošnikov ni dovolj dobro zasneženo smučišče (kar tehnologija zasneževanja letos sicer omogoča), ampak je potreben tudi vtis zime v mestih in dolinah. Glede na omenjeno ocenjujemo, da bo svetovna prodaja smučí v letu 2007 manjša za kar 20%.

Na podlagi nastale situacije se je Elan odločil spremeniti zastavljene cilje in jih prilagoditi novo nastalim tržnim razmeram. Prvotni načrti za leto 2007 so bili zastavljeni izjemno ambiciozno. Kljub izjemno problematičnemu trgu bo Elanu uspelo ohraniti obseg proizvodnje na nivoju iz leta 2006, kar bo v primerjavi z letom 2001 kar 61% povečanje. Ob tem je seveda potrebno omeniti, da bo ob zmanjšanju trga porasel tako tržni delež blagovne znamke Elan kot tudi tržni delež Elanove proizvodnje v skupni proizvodnji smučí (ki bo znašal skoraj 18%).

Glede na poročila iz tujih medijev je nastala situacija problematična tudi za naše konkurente. Proizvajalec Head (glede na poročanje medijske hiše ORF z dne 25.3.07) bo ustavil svojo proizvodnjo za cele štiri tedne. Glede na objavo v Sporting Goods Intelligence z dne 23.3.07

(specializirani poslovni časnik za industrijo športnih izdelkov) bo Rossignol znižal proizvodnjo z 1,7 na 1,2 milijona parov ter s koncem leta v celoti zaprl svojo tovarno v St. Etienne de Crossey. Glede na poročanje istega časnika, tudi v Rossignolu predvidevajo 20 do 25 odstotni padec prodaje. Negativne posledice čuti tudi tržni vodja Atomic. Po pročaju ORF z dne 20.2.07 bodo prvič po desetih letih morali odpustiti 80 zaposlenih, pričakujejo pa tudi 25% manj prodaje.

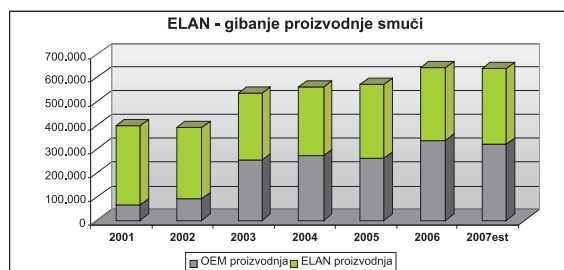
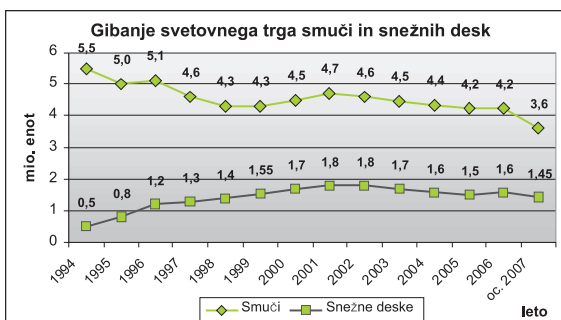
Glede na dogajanje v panogi je nerealno pričakovati, da bo kriza prizanesla Elanu. Vendar pa obstaja kar nekaj argumentov, zakaj verjamemo, da bomo krizo prebrodili uspešneje od konkurentov ali celo nastalo situacijo obrnili v svoj prid. Imamo relativno nizke zaloge izdelkov iz preteklih sezon ter izjemno konkurenčno produktno linijo. Serija Speedwave je z nagradami za inovativnost in obliko (nedavno prejeta Red Dot design Award) gotovo eno močnejših orodij blagovne znamke Elan.

Potrebno je poudariti, da bodo prihodnji tedni obdobje negotovosti (kar potrjuje tudi izjava direktorja Atomica, Michaela Schineisa). V Elanu verjememo, da bomo krizo v panogi prestali uspešno in s tem tudi ustvarili dobre pogoje za nadaljnjo in kakovostno rast, v primeru dobre zimske sezone 2007/08.

POSLOVANJE ELANA IN ZELENA ZIMA

V Avstraliji se trudijo prodajati smučí tudi v "zelenih" razmerah.

Ko se inovacija sreča s popolnostjo

SERIJA SPEEDWAVE DOBITNICA "RED DOT DESIGN AWARD 2007"

Nina Šarabon

**reddot design award
winner 2007**

V skladu z motom "Ko se inovacija sreča s popolnostjo" Elan postavlja standarde za inovativnost, kakovost in design. Mednarodna žirija strokovnjakov pri Red Dot Design Awards je nagradila Elanovo serijo Speedwave za izjemen design, oblikovan s strani slovenske oblikovalske agencije Gigodesign. Kot rezultat je Elan ponovno prejel nagrado za revolucionarno novost predstavljeno leta 2006.

Serijski Speedwave je prejel najboljšo prestižno oblikovalsko nagrado "red dot". Nagrado, ki je pečat kakovosti, podeljuje mednarodna žirija strokovnjakov s področja oblikovanja vsako leto za izdelke, ki se ponašajo s prefinjenostjo in inovativnim designom.

Nagrada Red Dot Award za design je potrditveni izjemen izdelka, ki je v oblikovalskih vodah resnični kazalec inovativnosti. Vseh sodelujočih izdelke ocenjuje mednarodna žirija priznanih oblikovalcev, odloča na podlagi kriterijev kot so inovativnost, uporabnost,

ergonomija, vzdržljivost, ekološka združljivost in čista funkcionalnost. To leto se je z odločitvami žirije soočilo 2548 izdelkov iz 43 držav, med njimi tudi Speedwave serija smuči iz Elana. Nagradjeni izdelki bodo uradno predstavljeni 25. junija 2007, v Essnu v Nemčiji, potem pa bodo 1 leto razstavljeni v nemškem red dot design muzeju, največjem razstavišču sodobnega designa na svetu.

Na tiskovni konferenci, ki je potekala 2. aprila na Gospodarski zbornici v Ljubljani, je minister za razvoj dr. Žiga Turk povedal: "Izdelek je zgled, ker je rezultat razvoja, kakršnega v Sloveniji želimo. Zasnovan je na večdesetletni tradiciji podjetja Elan, vsebuje vrhunsko tehnično znanje in oblikovanje."

"Red Dot Design Award 2007" za design, "Ispo European Ski Award 2006" za inovativen izdelek in "Medal of Excellence 2006" na testu smuči potrjuje, da je Elan glavni igralec "Nove generacije smučanja".

Luka Grlic ob razlagi delovanja tehnologije WaveFlex™

Ponos predsednika uprave Matjaža Šarabona in produktne vodje Luke Grlica

Matjaž Šarabon, minister za razvoj, dr. Žiga Turk, Miha Klinar in Matevž Medja (Gigodesign)

Konec januarja oziroma začetek februarja je čas, ko se karavana največjih ponudnikov športne opreme za nekaj dni preseli na zimsko-športni sejem ISPO v München. Brez vsakoletne prisotnosti Elana seveda ne gre.

Letošnji sejem je bil v znamenju rekordov. 17 hal razstavnih prostorov na 180 tisoč kvadratnih metrih, kjer so bile prvič zapolnjene vse razstavne kapacitete, je v štirih dneh obiskalo 64 tisoč obiskovalcev, kar je 5 odstotkov več kot lani. 1970 razstavljalcev iz celega sveta je predstavljalo novosti, izdelčne inovacije in modne usmeritve, ki bodo potrošniški javnosti dosegljivi v prihajajoči sezoni 2007/08.

Večjo obiskanost in zanimanje je vzbudil tudi Elanov razstavni prostor. Glede na lansko leto vizualno ni bil drastično spremenjen, kvadratura je bila enaka kot lani, 323m², frekvenca ljudi pa je bila veliko večja, kar je kazalo na to, da Elan postaja iz leta v leto bolj zanimiv.

Vlogo paradnega konja vsekakor nosijo Elanove smuči s tehnologijo WaveFlex™, ki je bila prvič predstavljena javnosti v lanskem letu. Novost je ta, da je tehnologija poleg serije Speedwave in nekaj ženskih modelov smuči, integrirana tudi v serijo Magfire, ki jo v letošnji sezoni pooseblja smučarska ikona, prepoznavna po zeleni irokezi – Glen Plake.

Serija Speedwave, ki je na lanskem sejmu Ispo prejela prestižno nagrado 'European ski award', je svojo vrhunskost konstrukcije in edinstveno funkcionalnost (možnost izvajanja dolgih in kratkih zavojev) nadgradila še z izjemnim izgledom, saj je zgornja obloga smučke izometrična in še izrazitejše poudarja valove.

Naj omenim še žensko kolekcijo smuči 'W Studio', ki letos ženski del populacije navdušuje predvsem s čudovitimi grafikami. Največjo pozornost pa vsekakor zbujejo kristalčki

Swarovski, ki se bleščijo na modelih Black in Silver Magic.

V okviru sejemskega dogajanja se je predstavil tudi Davo Karničar, ki je mednarodni javnosti prvič razkril ozadje dogajanja zadnjega vzpona pri projektu '7 Summits', premierno je bil predvajan tudi Davov film, ki z impresivnimi posnetki prikazuje Davov spopad z najvišjimi gorami vseh celin, istočasno pa izobrazo gledalca o osnovah in tehnikah alpinizma. Občinstvo je izkazalo izrazito spoštovanje do Davovega poguma in njegovih vrhunskih dosežkov.

SEJEM ISPO

Rebeka Lah

Tako se svetijo kristali Swarovski

Davo je ob premieri svojega filma gledalcem ponosno pokazal Elanovo smučko, s kakršno je presmučal zadnji vrh na Antarktiki.

Thorsten, Davo in Glen pri predstavitvi linije smuči Freeride

NAGRADE IN NOVOSTI PRI ELAN MARINE

Luka Modrijan

“Elan 340 je ena izmed prvih jadrnic, ki so prejele omenjeni certifikat in hkrati prva velikoserijska jadrnica na svetu, ki izpolnjuje zahtevane pogoje.”

Začetek leta 2007 prinaša Elan Marine-u veliko veselja in navdiha za prihodnost.

Na tradicionalnem januarskem salonu plovil Boot v Düsseldorfu je drugič zapored Elan Marine prejel prestižno nagrado Evropske jadrnice leta 2007, v kategoriji do 10 m dolžine za jadrnico Elan 340. Ta nagrada in izreden uspeh na svetovnih tržiščih sta dokaz, da Elan Marine zopet narekuje trend regatno potovalnih jadrnic. Žirijo je mala Elanka navdušila s svojo svežo in moderno notranjostjo, premišljeno razporeditvijo palubne opreme ter izvrstnimi plovnimi lastnostmi. V vseh pogledih se je izkazala za dostojno naslednico legendarne Elan 333.

Navtični salon v Düsseldorfu je prinesel Elanki 340 tudi priznanje certifikat Germanischer Lloyd Yacht plus. Germanischer Lloyd je vodilna neodvisna služba v svetu za nadzor načrtov in gradnje plovil vseh vrst in dolžin. **Plovila, ki imajo certifikat Germanischer Lloyd izpolnjujejo najvišje standarde varnosti in vgrajenih materialov. Elan 340 je ena izmed prvih jadrnic, ki so prejele omenjeni certifikat in hkrati prva velikoserijska jadrnica na svetu, ki izpolnjuje zahtevane pogoje.**

Ob nagradah je Düsseldorf tudi mesto, kjer je Elan krstno predstavil svetovni javnosti novo Elanko – Elan 410. Nadomestila izredno popularno Elan 40, ki je našla več kot 250 kupcev po celem svetu. Predstavlja nadaljevanje nove prenovljene linije regatno potovalnih jadrnic Elan in hkrati postavlja nove standardne v izredno

konkurenčnem razredu 40 čeveljskih jadrnic. Jadrnica poleg popolnega udobja pod palubo omogoča izredno varno in hitro družinsko jadrnanje ter posegati po pokalih na regatah ob koncu tedna.

Razvojni oddelek v Elan Marinu ne pozna pomladanske utrujenosti in dela s polno paro.

Nov projekt se imenuje **Elan Power 48**. Motorni čoln predstavlja največjega v Elanovi zgodovini in najdražji produkt doslej. Spet je v ospredju brezkompromisen zunanji izgled, ki nadgrajuje silueto manjših bratov (E35 in E42) in udobje po palubo, ki se je ne bi branil še tako bogat petičnež. Novega mišičnjaka bosta poganjala najnovejša motorja Volvo Penta z revolucionarnim pogonom IPS. Motorni čoln je zasnovan v mediteranskem stilu, kjer posadka preživi večino časa na palubi in izkuša vse vrste morskih športov. Čoln je opremljen z dvizno hidravlično kopalno ploščadjo, ki lahko služi za lažjanje pristopa k pomožnemu čolnu oziroma jet ski-ju. Predelni steni, ki ločuje bivalni del od kokpita, namenjenega uživanju v soncu in morju, je razvojni oddelek namenil največ časa in tako razvil inovativno rešitev, ki je hkrati lična in uporabna. Predvidena predstavitev novega modela je Düsseldorfski salon, januarja prihodnje leto.

12. januarja 2007 se je v Münchnu, v sklopu zimsko športnega sejma ISPO 07, sestala žirija, ki vsako leto odloča o prestižni nagradi "VOLVO Sports Design Award", nagradi za najboljši design v športni industriji. V sedmih kategorijah je tekmovalo 328 izdelkov, kreativni rezultat študentov, oblikovalcev in celotne industrije športnih izdelkov. Inovativnost in kakovost letošnjih izdelkov sta bili na izredno visokem nivoju in glede na to, da je bila konkurenca še posebej velika, smo izredno ponosni, da je bord Artec Blueprint iz Elana zmagovalac v kategoriji opreme za bordanje. Tako smo se pri Elan Snowboards postavili ob bok blagovnim znamkam kot sta Nike in Taylor Made, ki sta bila zmagovalca v dveh izmed ostalih kategorij.

"Bordanje ni le šport – je izraz posameznikovega razmišljanja in osebnega stila. Že od samega začetka si borderji oblikujejo lastne borde, na svoj način, s slikami in nalepkami. Sedaj Elanov projekt Artec Blueprint ponuja fantastično možnost nadgradnje – vaš lastni dizajn ali fotografijo natisnejo neposredno na visoko kakovostni izdelek. Sanje postanejo resničnost", je povedal Reinhard Pascher član žirije in ustanovitelj foruma Volvo Sports Design.

Artec Team board, s preizkušeno obliko in konstrukcijo, je osnova za individualni Artec Blueprint board. Za 549 evrov je dosegljiv v treh različnih dolžinah (154, 157, 160 cm), opremljen s patentiranim Omega stranskim lokom, V2R robniki, lahko leseno sredico "Transfer Woodcore" in hitro "Warp Speed 8" drsno ploskvijo.

ELANOV BORD "ARTEC BLUEPRINT" PREJEL NAJPRESTIŽNEJŠO OBLIKOVALSKO NAGRADO V ŠPORTNI INDUSTRIJI

P Lab

Primož Plestenjak, vodja oddelka snežnih desk, in Grega s 'trofejo'

Za več informacij o Elanovem bordu Artec Blueprint obiščite www.artecproject.com/blueprint/

Zmagovalci posameznih kategorij

Svečana prireditev

ELAN - BLAGOVNA ZNAMKA ŠT. 1 V NEMČIJI

Nina Šarabon

Roland Wagner, direktor podjetja Elan Germany GmbH.

“Trgovci so se odločili. Slovenski proizvajalec smuči Elan je v sezoni 2006/2007 blagovna znamka, ki je v očeh trgovcev na samem vrhu,” je pisalo v posebni izdaji revije SAZ, vodilnem mediju za športno industrijo na nemško govorečih trgih (Nemčija, Avstrija in Švica).

SAZ vsako leto opravi obširno raziskavo med trgovci s športno opremo in na podlagi različnih kriterijev ocenijo vsakega dobavitelja. S povprečno oceno 1,7 je Elan prepričljivo osvojil prvo mesto in za seboj pustil zveneča imena, tako iz smučarske industrije kot tudi ostale blagovne znamke športne opreme. Še posebej dobro so trgovci ocenili kategorijo “partnerski odnos”, kar pomeni, da je Elan v odnosu do trgovcev več kot le dobavitelj in se zaveda pomena gradnje dolgoročnih poslovnih odnosov. Na Elanovi zabavi, ki je potekala v sklopu zimsko-športnega sejma

The image shows the cover of SAZ magazine with the headline 'mit dem offiziellen ispo 07' and 'SAZ sport'. Below it is a table titled 'Information Ranking' with columns for 'Kriterij', 'Bodnja', and 'Vrednja'. The 'Elan' brand is circled in red in the 'Bodnja' column, indicating its top ranking.

Kriterij	Bodnja	Vrednja
Elan	1,7	
Orion	1,9	2,0
Trojan	2,1	2,2
Alpin	2,1	2,6
Veritas	2,1	1,9
Almond	2,2	2,2
Alka	2,1	2,4
Wolke	2,4	—
Q&Q	2,4	2,0
Libri	2,4	2,0
Triall	2,4	2,6
Wolke	2,5	—
Schnee	2,4	2,6
Alaska	2,0	2,6
Parade	2,4	2,8
Lotus	2,1	2,9
Schneest	2,8	2,8
Alaska	2,5	2,4
FAVA	2,1	2,0
Wolke	2,1	2,1

Ispo 07, je nagrado za prvo mesto iz rok urednika revije SAZ, Horsta Frankla, prejel Roland Wagner, direktor podjetja Elan Germany GmbH. To priznanje je dokaz, da je Elan korak bližje k uresničevanju strategije repozicioniranja med vodilne proizvajalce športne opreme.

SMUČARSKI DAN IN TEK- MA ZA DIPLO- MATE

Nina Šarabon
(takrat še) iz Kanade

Na smučišču Camp Fortune, le 20 minut stran od glavnega mesta Kanade Ottawe, je v soboto, 27. januarja 2007, potekal “Smučarski dan in tekma za diplomate”. Pobudnika smučarskega dne, Elanovo distribucijsko podjetje Elan Monark in Slovenska ambasada v Kanadi, sta k dogodku, organiziranem za diplomate in njihove družine, privabila tudi Protokol Ministrstva za zunanje zadeve v Ottawi ter eminentnega trgovca športne opreme Tommy & Lefebvre.

Zjutraj so se temperature gibale okoli -20 stopinj, a se je kljub temu v dopoldanskih urah zbralo okoli 180 smučarskih navdušencev. Začetniki so imeli organizirane smučarske tečaje, tisti bolj vešč, so samostojno uživali na smučišču, organiziran pa je bil tudi test Elanovih smuči. Ob 12.30 pa se je začelo zares. Smučarske tekme se je udeležilo okoli 55 tekmovalcev, razporejenih v 5 starostnih kategorij. Merjenje časa, vijuganje med vratci, veselje, padci in zadovoljstvo v cilju so kazali na odlično počutje. Popoldan je sonce otoplilo ozračje in za udeleženci je bil lep smučarski dan.

Večerjo je organiziral Protokol Ministrstva za zunanje zadeve, ambasador Slovenije, Tomaž Kunstelj, pa je prvi nagovoril prisotne. Zahvala za dobro speljan dogodek je šla vsem organizatorjem. Elanu in gospodu Hermanu Poklukarju za organizacijo testa Elanovih smuči ter prispevek nagrad za tekmovalce, vodji trgovine Tommy & Lefebvre v Ottawi, gospodu Kevinu Pedgonu, za organizacijo tekme in prispevek nagrad, Protokolu in Slovenski ambasadi.

Izkupiček dne je bil tako pozitiven, da so organizatorji že omenjali naslednjo zimo, naslednji sneg in naslednji “Smučarski dan in tekmo za diplomate”.

Smučišče Camp Fortune

Kot zanimivost: tako se Elan predstavi ob glavni cestni vpadnici v Montreal

Nezgode pri delu

Kot pojem nezgode pri delu se po veljavni zakonodaji smatrajo ne le nezgode pri delu, ampak tudi nezgode na poti na delo in na poti z dela ter nezgode na službenih poteh.

Nezgode pri delu se na internem obrazcu najkasneje v roku 24 ur po nezgodi prijavijo SVZDVPP, nato pa le-ta na ustreznem obrazcu (obrazec ER-8 – prijava poškodbe pri delu) posreduje prijavo osebnemu zdravniku poškodovanca, poleg tega pa so na ustreznem obrazcu (prijava nezgode pri delu) tudi na Inšpektorat za delo.

V proizvodnji smuči je bilo lani 40 nezgod pri delu, od tega se jih je 10 zgodilo na poti na ali z dela ali na službeni poti. V proizvodnji plovil je bilo lani prav tako 40 nezgod pri delu, le da so se 4 od tega zgodile na poti na ali z dela. Povprečna bolniška odsotnost je lani znašala skoraj več kot 18 delovnih dni v proizvodnji smuči in skoraj 20 delovnih dni v proizvodnji plovil. Konkretno je bilo zaradi lanskih nezgod pri delu v proizvodnji smuči izglubljeno 735 delovnih dni, v proizvodnji plovil pa 789 delovnih dni. V primerjavi z letom poprej je v proizvodnji smuči dolžina celotnega bolniškega staleža zaradi nezgod pri delu narasla za 22% (ob 14% večjem številu nezgod pri delu), v proizvodnji plovil pa je narasla za 47 % (ob enakem številu nezgod pri delu).

V proizvodnji smuči so najpogostejše ureznine in stiskanine (predvsem poškodbe udov), nato udarnine, poškodbe oči (tujek v očesu zaradi neuporabe zaščitnih očal), zdrsi in spotiki ter poškodbe pri delu s kemikalijami. V proizvodnji plovil pa so najpogostejši zdrsi, spotiki in padci (predvsem laminerk in monterjev opreme, posledice so poškodbe gibal in hrbtenice), nato ureznine in stiskanine pri delu s stroji in ročnim orodjem (delavec s prsti zaide v delovno območje stroja), udarnine in poškodbe oči (tujek v očesu zaradi neuporabe zaščitnih očal). Potrebno je tudi omeniti, da se velik delež nezgod pri delu zgodi delavcem, ki delajo v naših podjetjih manj kot eno leto (v proizvodnji smuči več kot četrtnina, v

proizvodnji plovil pa polovico manj). Se pa stanje izboljšuje, saj bo bili ti deleži pred leti še bistveno višji.

Pri teh nezgodah pri delu je treba vedeti, da je v vseh primerih večstransko škodo – delavec je poškodovan, kar vpliva na kakovost njegovega življenja, podjetje pa ima poškodovanega delavca, ki je le na seznamu, zato mora biti na njegovo delovno mesto prerazporejen ali na novo zaposlen drug delavec, poleg tega pa mora podjetje plačati še 100 % nadomestilo plače do 30 delovnih dni odsotnosti z dela.

Skupni cilj vseh nas je seveda občutno zmanjšanje števila in resnosti nezgod pri delu, kar pomeni, da je potrebno dosledno upoštevanje navodil za varno delo, dosledna uporaba vse predpisane osebne varovalne opreme, dosledna uporaba vseh varnostnih naprav na delovni opremi, ustrezno teoretično in praktično usposabljanje zaposlenih za varno delo.

Požari

Skupno je bilo lani 5 požarov (4 v prostorih proizvodnje smuči, 1 pa v prostorih proizvodnje plovil), pri katerih je na srečo nastala le manjša gmotna škoda. Nekatere so že v začetni fazi razvoja požara pogasili delavci sami še pred prihodom poklicnega gasilca, ostale požare pa so omejili in pogasili poklicni gasilci. Pri tem se ne sme pozabiti, da je potrebno vsak požar, ne glede na to, ali je bil že pogašen s strani zaposlenih, takoj prijaviti dežurnemu poklicnemu gasilcu.

Požari so možni vedno in povsod, zato si ne moremo zastaviti cilja, da bomo ukinili požare. Naš cilj je ustrezno preventivno delovanje na področju varstva pred požarom, ki zmanjša možnost za nastanek požara. To pomeni, da je potrebno dosledno upoštevati tisto, kar je zapisano tudi v izvlečkih iz požarnega reda, ki se nahajajo na oglasnih tablah po delavnicah, skladiščih in pisarniških prostorih. Zavedati se je namreč treba, da smo za varstvo pred požarom odgovorni vsi, v vsakem trenutku prisotnosti v podjetju.

ČLANEK O NEZGODAH PRI DELU IN POŽARIH ZA LETO 2006

Sandi Rot

“Zavedati se je namreč treba, da smo za varstvo pred požarom odgovorni vsi, v vsakem trenutku prisotnosti v podjetju.”

DODATNO POKOJNIN- SKO ZAVARO- VANJE

Dušan Ferjan
Predsednik sindikata Elan

Dodatno pokojninsko zavarovanje je varčevanje za starost. Javne pokojnine, ki jih financiramo zaposleni s svojimi prispevki, se bodo v prihodnjih letih zniževale. Demografske projekcije namreč kažejo, da se bo število prebivalcev, starejših od 60 let, do leta 2025 iz 387.000 (leta 2000) povišalo na skoraj 600.000. V istem obdobju pa se bo število prebivalcev starih od 20 do 60 let znižalo z 1.167.000 na 985.000, to je predvidoma za 182.000. Zaradi staranja prebivalstva se bo povečalo število upokojencev. Če bo obremenitev gospodarstva ostala nespremenjena, se bodo javne pokojnine v primerjavi s sedanjim stanjem znižale za približno polovico. Zato je nujno, da si del pokojnine sami priskrbimo na osnovi dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Sindikata Elana je več let pritiskal na upravo podjetja, da se tudi v Elanu vključimo v dodatni pokojninski načrt. Novembra leta 2003 smo se končno dogovorili in še isti mesec smo zaposleni v Elanu podpisali pogodbo. Podjetje je vsem, ki so podpisali pogodbo o vključitvi v dodatno pokojninsko zavarovanje, na naše račune pri Skupni pokojninski družbi vplačalo celoletni obrok za leto 2003, 250,38 EUR (60.000 SIT). Od 1.1.2004 pa smo tudi sami pričeli z dodatnim delnim vplačilom v DPZ. Leta 2005 smo v socialnem sporazumu z upravo dogovorili, da prispevek podjetja povečamo na 25,04 EUR (6.000 SIT) mesečno, torej nam uprava na letnem nivoju nakaže na naš račun pri Skupni pokojninski družbi kar 300,45 EUR (72.000 SIT) letno.

Ob upokojitvi bodo zavarovanci na osnovi zbranih sredstev na osebni račun dobili dosmrtno pokojnino. Višina pokojnine bo odvisna od zbranih sredstev, starosti zavarovanca ob upokojitvi in od njegovega spola. Zavarovanec bo pridobil pravico do dodatne starostne pokojnine sočasno z upokojitvijo po obveznem zavarovanju v primeru, da bo poteklo 10 let od vstopa v dodatno pokojninsko zavarovanje. V primeru smrti zavarovanca pred upokojitvijo pa se zbrana sredstva dedujejo. Informativna višina dodatne pokojnine v primeru mesečne premije 40 EUR (9.585,60 SIT) bo po 20-ih letih varčevanja znašala med 90 do 120 EUR (21.567,60 do 28.756,80 SIT), po 30-ih letih med 180 in 130 EUR (43.135,20 SIT in 31.153,20 SIT), po 40-ih letih pa med 340 in 420 EUR (81.477,60 in 100.648,80 SIT) mesečno.

V kolikor še niste sklenili zavarovanja v kolektivnem pokojninskem načrtu oziroma če ste se odločili, da boste pristopili, morate biti zaposleni v Elanu najmanj 1 leto.

Zavedati se moramo, da Elan s tem, ko svojim zaposlenim omogoča dodatno pokojninsko zavarovanje, dokazuje, da želi zagotoviti varnost svojim zaposlenim tudi v prihodnosti, ko ne bomo več aktivni.

ZA SMEH ...

Uradnik pri zobozdravniku

Uradnik sedi na stolu v zobozdravstveni ordinaciji in stoka: "Joj, doktor, kako strašno me boli zob!" Doktor mu pregleda zobovje, stopi do svoje mize, vzame v roke formular in ga ponudi uradniku: "Izvolite. Pojdite domov, izpolnite te formularje in mi jih pošljite po pošti. Na formularje nalepite še upravne koleke za 50 evrov. Po mesecu do dveh vas bom ponovno poklical."

Kaj je trener?

Trener je človek, ki v soboto zna povedati, kaj se bo dogajalo v nedeljo; v ponedeljek pa pojasniti, zakaj se ni.

Prepričljiv

Blondinka kupi letalsko karto za tretji razred, usede pa se v prvega. Stevardesa jo želi odstraniti iz prvega razreda, toda zaman. Blondinka vztraja, saj ji zaradi lepote in razuma pripada prvi razred. Končno se prikaže pilot, nekaj zašepeta blondinki in ta se takoj presede v tretji razred. "Kaj ste ji pa rekli?" vpraša presenečena stevardesa. "Da prvi razred ne leti v New York."

Izlet

Z visokim dvojnim avtobusom so se na skupni izlet odpravili policisti in cariniki iz večjega mejnega prehoda. Cariniki so spodaj veselo prepevali, zgoraj pa je bila mrtva tišina. Šef carinske izpostave je le stopil po stopnicah pogledati policiste. In kaj je videl. Vsi zeleni od strahu in slabosti ... "Ja kaj pa je z vami, da ste skoraj pomrli tu zgoraj?" je vprašal. "Lahko se je vam norca delati iz nas, ko pa imate šoferja!"

Kot tretje izmed štirih destinacij Elanovih počitniških enot, bi tokrat predstavil naše počitniške apartmaje na Malem Lošinju.

Lopari na Malem Lošinju so stanovanjsko in avtokamp naselje, takoj ko se pripeljemo preko Cresa na Mali Lošinj. Na vhodu v avtokamp nas pričaka urejena recepcija, kjer se gostje prijavijo in uredijo ostale formalnosti. Pet Elanovih apartmajev se nahaja v središču manjšega počitniškega naselja, ki je od recepcije in trgovine z gostilno oddaljen nekaj sto metrov.

Apartmaji so sestavni del štiri-stanovanjskih hiš. V prvi hiši se nahajata naša apartmaja v pritličju in prvem nadstropju, v drugi enoti pa imamo prav tako enega v pritličju in dva v prvem nadstropju. Avtomobile parkiramo tik ob apartmajih, tako da jih imamo lahko vsekoli pred očmi.

Apartmaji obsegajo 44 m² bivalnih površin. Imajo ločeno spalnico z dvema ležiščema, z zaveso ločen spaln prostor s štirimi ležišči (po dva na pogradih), veliko kuhinjo z dnevnim prostorom in prostorno kopalnico z WC-jem. Vsak apartma ima prostoren balkon, kjer je v prijetni poletni senci prav udobno. Mize in stoli za šest oseb so tako v dnevnem prostoru kot zunaj, kolikor jih apartma dovoljuje. Apartmaji so vsi opremljeni z novimi klimatskimi napravami, ki še kako prijetno ohladijo prostore v poletni vročini, za čas pred sezono in po sezoni pa po potrebi prostore tudi ogrevajo. V apartmajih je večji hladilnik s precejšnjim zamrzovalnim prostorom.

Morje je od apartmajev oddaljeno dobrih petdeset metrov, do njega pa se pride po prijetnih stezicah, ki so razpredene po naselju. Plaža je zelo prostorna, najde pa se tudi dovolj sence. Obala je peščena in otroci lahko neskončno uživajo ob igranju na obali. Prehod v morje je postopen in starši imajo otroke ves čas pred seboj.

Cena za bivanje v glavni sezoni (julij, avgust) 42 EUR (10.064,88 SIT) na dan, izven sezone pa 35 EUR (8.387,40 SIT) na dan. V primeru nezasedenosti, kar velja predvsem

za predsezono in posezono, je možno najeti apartmaje tudi za 'last minute' ceno, to je kar 50% ceneje. Če vemo, da se je bilo v preteklem letu zaradi izredno toplega morja možno kopati že v začetku junija in v začetku oktobra, so te cene zares ugodne. Vse sodelavce s tem vabimo, da se čimbolj poslužujejo vseh naših enot.

ELANOVE POČITNIŠKE ENOTE LOPAR NA MALEM LOŠINJU

Dušan Ferjan
Predsednik sindikata Elan

INTERVJU: DAVO KARNIČAR – PROJEKT '7 SUMMITS'

Rebeka Lah

“Od leta 1980 je Davo Karničar presmučal strmine 1400 vrhov.”

Davo Karničar je prvi človek na svetu, ki je smučal s sedmih najvišjih vrhov vseh kontinentov! V torek, 28. novembra 2006, je ob 7. uri uspešno končal projekt '7 Summits'!

Davo se je rodil 26. oktobra 1962, na Zgornjem Jezerskem. Smuča že, odkar pomni. Med letoma 1975 in 1982 je bil aktiven smučar, član jugoslovanske smučarske reprezentance, a je smučarsko pot nadaljeval kot alpinist in ekstremni smučar. Od leta 1980 je presmučal strmine 1400 vrhov. Skupaj z bratom Drejcem je bil Davo prvi Slovenec, ki je presmučal osemtisočaka v enem spustu, **Annapurno** (8,091 m).

Spoprijel s projektom '7 Summits', katerega cilj je bil presmučati najvišje vrhove vseh sedmih celin sveta (od Azije do Afrike, Evrope, Severne in Južne Amerike, Avstralije do Antarktike). Z njim je začel oktobra 2000, ko je osvojil najvišji vrh sveta, Mt. Everest (8.850 m) v Aziji. S tem dosežkom je postal svetovno znan, saj je smučal z najvišje gore na svetu v enem kosu, ne da bi si odpel smuč. V projektu so sledili: Kilimanjaro (5.894 m, Afrika), Elbrus (5.642 m, Evropa), Aconcagua (6.969 m, Južna Amerika) in Kosciusko (2.230 m, Avstralija). V maju 2004 je uspešno presmučal strmino šestega vrha v svojem projektu, McKinleya, ki je najvišji vrh Severne Amerike, s katerega je videti več, kot s katerega koli drugega vrha na svetu. “Smučanje z Mt. McKinleyja je bilo po svoje celo težavnejše kot z Everesta, saj sem presmučal več kot 4200 metrov zelo zahtevne višinske razlike, kar je največ od vseh gorskih spustov z doslej presmučanih gora,” je Davo dodal ob tem dosegu. Za uspešen zaključek projekta se je Davo spopadel še z zadnjim, sedmim vrhom, Mt. Vinson (5.140 m) na Antarktiki.

V četrtek, 16. novembra 2006, je Davo Karničar začel nov snežni podvig. Ekipa, z njim še Franc Oderlap – fotograf in snemalec, Franc Rupnik in Marjana Lihtenekar, je z Brnika prek Švice odletela do Čila in nato iz Patriot Hilla do obronkov gore Mt. Vinson (2000 m). V Punta Arenas jih je pričakovalo nestabilno, vetrovno vreme in še 46 potnikov, ki so čakali na isti let. Po 4 in pol urnem letu je Davo in njegova

ekipa prispeli na Antarktiko. Pred odhodom iz Punta Arenasa so bili vsi potniki deležni predstavitve, ki je zajemala informacije o Antarktiki, nevarnostih ter možnostih rešitve. Pozvani so bili k preudarnosti in pazljivosti. Potniki so bili že na letališkem avtobusu, ko so izvedeli, da ne morejo vzleteti, saj piha na Antarktiki močan veter (66 vozlov), ki bi onemogočil pristajanje. Davova ekipa je postajala nemirna. Po uspešnem pristanku ob obronke gore Mt. Vinson na višini 2300 m je ekipo zopet pričakalo spremenljivo vreme. Ekipa je optimistično pričakovala pravi trenutek za vzpon.

Odprava je postavila svoj prvi tabor ob ledeniku na višini 2800 m. Ponoči je snežilo, temperature so bile spremenljive. Davo in Franc sta v naslednjih urah prva poskusila osvojiti vrh, ostala dva člana ekipe pa bosta ta cilj skušala doseči v naslednjih štirih, petih dneh. Prve trenutke po spustu je preživel v spalni vreči v šotoru, kjer se je pri izredno nizkih temperaturah poskušal ogreti. Davo je povedal, da je bila prva polovica spusta kar zahtevna, saj je bilo izredno vetrovno, a je bila zato druga polovica smučanja po pršiču pravi užitek. Njegove besede o zadnjem spustu: “Bilo je izjemno mrzlo, vreme je bilo nepredvidljivo, ampak sneg je bil idealen, pravi pršič! Hvala vsem, da ste držali pesti!”

Davo – običajno slišimo ali beremo bolj ali manj zgodbe o tvojem projektu '7 Summits'. Davo pa je veliko več kot to ...

Živim na Zgornjem Jezerskem. Tukaj sem se rodil in tukaj bi večno rad bil v temle čudovitem okolju, kjer so gore najvišje, kjer je zima najdaljši letni čas. Je seveda dokaj logično, da se ukvarjam s stvarmi, ki so mi jih na srečo že moji starši ponudili. Torej, da smučam in plezam. Oboje skupaj seveda poskušam dvigniti na čim višji nivo, tako da sem učitelj smučanja, trener smučanja, alpinistični inštruktor. Sem gorski reševalec in seveda alpinistični smučar. Torej združujem vse tisto, kar so delali že pred menoj in poizkušam njihovo delo in svoje delo tudi primerno uporabiti v svojih podvigih.

Kaj pa prve izkušnje s hribi?

Tole območje, Jezersko, Kamniško-Savinjske Alpe oz. njihove severne stene, ki padajo kilometer globoko v naš kraj, to je tisto območje, kjer sem se jaz rodil, kjer sem odraščal, kjer so mi hribi pod kožo zlezli, kot radi rečemo. Srečo sem imel, da sta starša oskrbovala Češko kočo. In ona dva sta seveda morala tako organizirati celo stvar, da smo bili otroci z njima. In tam so se seveda začele tiste prve izkušnje. Tam smo mi nezavedno dobivali spoznanja, kje se lahko primemo, da se skala ne odkruši, kam moramo stopiti, da ne spodrsne. Tam sem jaz mogoče doživljal frustracijo, ko sem prišel po počitnicah nazaj v šolo. Vsi so se pogovarjali od morja, kje so bili poleti, jaz sem pa znal povedati samo to, po katerih kamnih sem hodil. Ampak potem kasneje sem videl, da je bila to ena specifična, da je bilo to nekaj, kar je na žalost neponovljivo. Še enkrat bi bil otrok in še enkrat bi to doživel, če bi se seveda dalo. No potem, ko sem odraščal, ko sem se s športom začel bolj resno ukvarjat, sem pa v teh istih stenah našel dovolj velik poligon, da sem se na njem učil prav vse. Rad izpostavljam, da so naše gore dovolj visoke, dovolj strme, da se na njih naučimo prav čisto vse, kar rabimo, preden odidemo v širni svet. Pa še nekaj je ... ne samo, da so gore tako lepe in pravilno oblikovane, ampak blizu so! Vedno bolj spoznavam, da so športi, s katerimi se jaz ukvarjam, mogoče za nekoliko bolj premožni sloj namenjeni. Jaz seveda, ker živim pol ure stran od stene, sem pa neprestano lahko in še vedno tja odhajam, se izpopolnujem, vzdržujem formo in to je tisto, kar jaz imenujem Jezersko.

Kako pa si potem presedlal na smučanje iz teh vrhov?

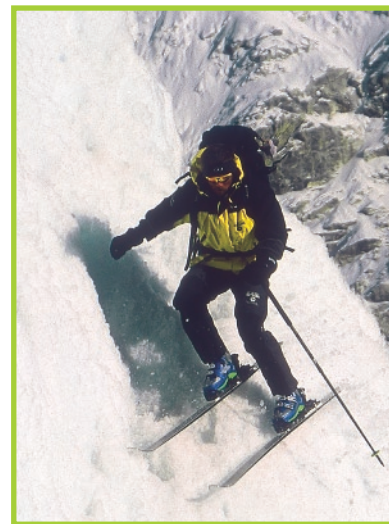
Jaz sem prav vesel, da sem z vseh hribov, ki so okrog naše doline uspel najti take linije oz. da sem pričakal razmere, da se je dalo presmučati iz njih. Še posebno zanimivo je smučanje po smeri Fritsch-Lindenbach, ki poteka nekoliko desno od vrha Grintavca pa potem kar v ravni liniji na Zgornje Ravni. Smučanje preko

Sinjega slapa pod Češko kočo pa ne moremo označiti za alpinistično smučanje ... mogoče je to bolj freeride scena, le da ne gre za pršič, ampak za led. Pač je kratka višinska razdalja ... je zelo težko in zahtevno, ampak težko je zaradi odločitve, traja pa seveda izredno malo časa, tudi višinska razlika ni ne vem kako velika. Se pa vedno znova fino počutim, kadar ga presmučam.

Že ko smo bili pionirji, otroci, ko smo smučali v pomladanskih obdobjih na plaziščih, ki ostanejo pod steno, smo ponavadi imeli trenerja, ki je za nas poskrbel; postavil je progo, ko je bilo treninga konec, pa smo si zadali, kdo bo po obstoječem snegu uspel priti višje. Seveda to ni bilo nič nevarnega, ampak izziv, da se bomo povzpeli čim višje. Potem sem se jaz bolj zapisal tekmovalnemu smučanju, ko pa je bilo tega konec, sem pa v hribe izredno plašno odhajal s smučmi. Turno smučanje, to že, ampak v strme stene sem pa rabil veliko časa, da sem si upal, najprej zato, ker nisem verjel turno-smučarski opremljeni. Torej sem moral sam začeti razmišljati drugače. Prvi preizkusi so bili na čisto varnih mestih, tam, kjer so dobri izteki. Ko sem enkrat doma že veliko presmučal; mene je precej teh stvari o strmem smučanju naučil starejši brat, na žalost pokojni Luka, potem smo odšli do slovenske najvišje gore Triglava.

Kaj pa potem, ko je bil Triglav že osvojen?

Ko smo enkrat domačo sceno obvladovali, so se pa začeli izzivi v tujini. Tako, da sem si jaz zadal za nalogo Matterhorn, kjer so ga že pred tem smučali, seveda samo iz rame, da je to treba enkrat presmučati, pa SV steno Eigerja. Večkrat sem se v tuje hribe tudi samo peljal pogledat, pač zato, ker za to dejavnost je treba imeti idealne razmere, mora biti dovolj snega. Če ga je dovolj, ga hitro lahko odnese plaz, če ga je pa premalo je lahko preveč ledu, posuto s peskom, pa zopet ne gre. Dejavnost, ki je strašno občutljiva na razmere, no ampak tudi v Evropi je nekako stvar bila potrjena, da ne znajo v tradicionalnih alpskih deželah bistveno drugače, bolje smučati, kot mi. Da smo jim

“Rad izpostavljam, da so naše gore dovolj visoke, dovolj strme, da se na njih naučimo prav čisto vse, kar rabimo, preden odidemo v širni svet.”

“Že je uspelo kar nekaj ponavljavcem bi rekel ali pa nekaj akterjem preplezati vseh 7 vrhov, vendar razen mene zaenkrat še nihče ni v celem teh gora tudi odsmučal.”

povsem dorasli. Potem pa je zadeva prerasla, kaj pa če bi enkrat Himalajo spoznal ...

In kakšno je bilo prvo soočenje s Himalajo?

Prav z Luko sva proti Nanga Parbatu odšla že leta 1989, se zelo zastrepila s hrano. Tam sem spoznal, da ni tisto, kar vidimo blizu, tako zelo blizu. Potem seveda so bili pa vsi moji odhodi v Himalajo povezani z željo smučati čim višje. In tista najvišja želja se je izpolnila, ko sva z mlajšim bratom Drejcem uspela smučati leta 1995 iz osemtisočaka Annapurna 1. To pa je dalo potem krila. To je dalo potem nov zanos, novo upanje in tudi na glas sem si upal reči tisto, kar sem čisto intimno sanjal; zakaj pa ne bi poskušal presmučati Everest?

Zakaj projekt '7 Summits'?

Projekt 7 Summits je ena čudovita ideja, ki je zrasla med alpinisti, med pustolovci. Obvladovati vse najvišje točke na vseh kontinentih. Nekaj presenetljivega je že za to, ker smo se v šoli učili, da je 5 kontinentov, hribovci smo pa izbrali, da jih je 7, ker sta S in J del Amerike ločena in še Antarktika je dodana. Doslej še ni 200 ljudem uspelo vseh teh 7 vrhov združiti na plezalski način. Seveda je bil to zame kot smučarja 7 Summits projekt posebne vrste izziv.

Pri projektu 7 Summits je presenečenje tudi Evropa, zlasti mi, Srednjeevropejci se vedno učimo in še vedno se otroci učijo, da je najvišji vrh Mont Blanc. Pravilno z geografskega stališča gre za Elbrus v Evropi, za Azijo je tako Everest prav čisto vsem ljudem (upam) na tem svetu jasno in potem Afrika Kilimanjaro, Severna Amerika Denali oz. McKinley, J Amerika Aconcagua. Pri Avstraliji imamo zelo zanimivo zgodbo, kjer je kontinentalno na Avstraliji Mount Kosciuszko, sicer je pa na bližnjem otočju višja Carstenszova piramida in potem ostane še mrzla Antarktika z najvišjim vrhom Vinsonom.

Zelo sem vesel, da si takšne cilje, kot sem si jih sam zastavil, zastavlja veliko ljudi na našem

planetu; namreč presmučati vseh 7. Vendar, prepričan sem, da je treba biti zvest osnovnemu načelu: gora je presmučana takrat, ko imamo od najvišje točke pa do vznožja gore smučke na nogah in da delamo smučarsko akcijo. Torej, da smučamo. Že je uspelo kar nekaj ponavljavcem, bi rekel, ali pa nekaj akterjem preplezati vseh 7 vrhov, vendar razen mene zaenkrat še nihče ni v celem teh gora tudi odsmučal.

Kako pa za tako zahtevne podvige izbereš pravo opremo?

Jaz sem precej nezaupljiv, kar se opreme tiče. Tako, da tudi ob transportih, kadar gre za velike odprave imam strašansko odprte oči, kaj se z mojo opremo dogaja. Pri opremi je nekaj posebnosti, če hočemo v gorah smučati. Seveda normalno oprema alpinista za vzpon. Za smučanje navzdol, pa je prva stvar, ki jo seveda potrebujemo – dobro smučko. Smučko, ki nas bo zadržala tudi na naklonini, ki jo bomo obvladovali, tudi na različnih strukturah snega, od ledu preko skorjastega snega, mehkega, v pršiču. Jaz namreč od vsega začetka, odkar smučam, uporabljam smučiči Elan. Ko sem se začel z alpinističnim smučanjem uspešno ukvarjat, so mi v Elanu vedno stali ob strani in za vsak moj projekt pravzaprav tudi naredili smučko, ki je ustrezala tistim mojim željam in mojim predvidevanjem, kakšne razmere bom imel ob določenem smučanju. Smučka mora biti torzijsko predvsem toliko toga, da na težkih, strmih in ledenih delih zdrži vse, karkoli že na njej počnemo. Da bo smučka lahko čutila, kaj od nje hočemo, mora biti dobra vez na njej. Potem je pa seveda še turno-smučarski čevlji. Gre za racionalizacijo, ker je nemogoče, da bi na osemtisočaku čevlji zamenjal.

Kdaj v hribih doživljaš največji užitek? Ob plezanju navzgor? Ob smučanju navzdol? Ko prideš domov?

Jaz si zadajam naloge in projekte, ki me seveda izzivajo, ki me vabijo, za katere sem se pripravljen leta

DEŽELA NAJŠIRŠEGA NASMEHA – GAMBIA

Janez Resman

Bonbon za nasmeh

Nogometno moštvo brez žoge

Šola

Ribiči

Velike temne oči in širok nasmeh se je porajal na obrazu dečka, ko je slonel na vratih najetega džipa. Bil je bos, s prepereto majico, ki jo je gotovo nosil že njegov starejši brat. Zakaj? Dobil bo namreč prazno plastično steklenico. Za gambijske otroke najmogočnejši poklon. Čutiš zadovoljstvo, obenem pa globoko potrnost, ko navadna plastična steklenica kupuje najširši nasmeh. Gambia je majhna država na zahodni obali Afrike, ki obkroža reko z istim imenom. Le-ta zavzema skorajda tretjino države. Njena edina meja je s Senegalom, skupno jima je tudi prebivalstvo, ki ga sestavljajo tri etnične skupine: Mandinka, Wolof in Fula. Razlika je samo geopolitična razdelitev, ki je posledica kolonialnih časov, saj je bila Gambia angleška, Senegal pa francoska kolonija. Tako je uradni jezik v Gambiji angleščina, čeprav se prebivalci sporazumevajo v lokalnih jezikih. Pokrajina je tipična podsaharska afriška, trenutno v suhi dobi, kar pomeni veliko prahu, nevarnost požarov in nezmožnost kmetovanja. Ko junija zopet začne deževati, dežuje do oktobra. V tem času pridelujejo riž in druge poljščine za osnovno preživetje. Kmetijstvo predstavlja večino njihovega BDP. Posebno poznani so po pridelovanju kikirikija. Gambia ima malo več obale kot mi, le da je precej manj pozidana od naše. Še se najdejo idilčne vasice, kjer se prebivalci ukvarjajo s klasičnim, naravi prijaznim ribolovom. Ribe prodajajo sveže, jih posušijo ali prekadijo, ter potem izvozijo v bližnje afriške države.

Tržnica

Mogoče že veste, da:

- je država izredno varna, saj so policijske kontrole vsakih nekaj kilometrov;
- je lokalno prebivalstvo izredno prijazno in ustrežljivo;
- otroci, ko opazijo belca, kričijo 'Toubab', kar pomeni beli človek;
- so temperature preko dneva vedno nad 30°C, vendar je vlaga nizka in vročina znosna;
- da je 90% prebivalstva muslimanske vere, 10% kristjanov in da so vzor strpnosti;
- prvorojenec dobi ime Lamin, prvorojenka pa Fatu;
- je obrezovanje žensk še vedno zelo pogosto;
- ima gambijska ženska v povprečju 5,5 otroka;
- je specialna začimba Maggi Jumbo, po naše Maggi jušna kocka, ki jo drobijo na skoraj vse reči;
- se z avtomobili vozijo samo najbogatejši, malo manj bogati z oslom, najrevnejši pa pešajo;
- obstajata dve vrsti taksijev rumeni in zeleni. Prvi so namenjeni lokalcem, drugi turistom in so mnogo dražji;
- se indijska konoplja prideluje na veliko ... in seveda tudi kadi;
- je redukcija elektrike in vode vsakodnevni pojav;
- ima predsednik Yahya A.J.J. Jammeh štiri blendirana vozila Hummer s tremi osmi;
- ima predsednik tudi sposobnost z zelišči ozdraviti AIDS ter astmo (večina mu ne verjame popolnoma);
- je moška prostitucija za ostarele Evropejke na visokem nivoju;
- je zaradi bibavice reka Gambia še 200 km v notranost slana;
- je porečje Gambije raj za ptice selivke in opazovalce ptic;
- je obala polna najrazličnejših školjk, ki jih uporabljajo tudi za asfaltiranje cest.

Dvotedensko pohajkovanje je pustilo močan vtis. Revščina, ki si jo težko predstavljamo, se je najgloblje zasidrala v meni. Lahko kaj spremenim? Morebiti s tem, da to deželo ponovno obiščem?

Leto 2006 je že daleč za nami. Pred nami pa preostanek leta 2007, polnega sprememb. Ob koncu leta verjetno vsi pregledujemo "bilanco" leta za nazaj in obenem snujemo nove sklepe za naprej. Morda si zastavimo celo nekaj ciljev, kako "prav" nam bodo prišli, šele ob koncu leta pa bomo lahko ugotovili, kako uspešni smo bili. Ob razmišljanju, kaj naj vam napišem v tej Smučini, sem prišla na idejo, da morda lahko nekaj besed namenimo naši prehrani in načinu prehranjevanja v praksi zaposlenega človeka. O tem bi se lahko na dolgo razpisala, vendar sem nekaj osnovnih misli strnila v članek, za katerega upam, da ga boste radi prebrali in ki vam bo morda vzbudil zanimanje za pravi način prehranjevanja.

Prehrana

Po raziskavah o prehranskih navadah odraslih oseb v Sloveniji, ki jo je opravila dr. Verena Koch s Pedagoške fakultete leta 1998, smo precejšnji rekorderji v pripravljanju neprimerne, nezdrave prehrane, ki pospešuje razvoj kroničnih bolezni. Hrana je prekalorična, pojemo preveč maščob (tako skupnih kot nasičenih maščob), ki botrujejo nastanku bolezni, med njimi tudi raka prebavil in raka na dojkah.

Dva o treh ljudi imata povišane vrednosti holesterola v krvi. Jemo premalo balastnih snovi, ki jih vsebujejo sadje, zelenjava in polnozrnat žitni izdelki, hrano, za katero je znano, da zanesljivo zmanjšuje raka na debelem črevesu.

Pravijo, da je veliko rakavih obolenj (30% vseh) povezanih s prehrano – približno od 60 do 70%. Živila, ki preprečujejo spremembo celic v rakave: paradižnik (zanimivo, okrog leta 1970 pa je bil zaradi neprimernih raziskav na negativni listi), zelena zelenjava (špinača, brokoli, brstični ohrovt, paprika), stročnice, velik poudarek pa je na sadju: pomaranče in borovnice.

Veliko škodljivih snovi pa najdemo v ocvrtem krompirju (pri cvrenju se sproščajo prosti radikali, ki

jih sproži previsoka temperatura olja in snovi v samem krompirju, skupaj pa tvorijo zelo škodljivo snov), mesu, rafiniranem sladkorju, jajcih. Pomembno je poudariti, da je vse izredno povezavo z načinom pridelave oz. same prireje. Seveda ne smemo pozabiti omeniti, da so škodljive snovi v hrani večkrat povezane tudi z uporabo pesticidov in drugim onesnaževanjem.

Kot pomoč pri preprečevanju obolenj in kot zgled pravnega načina prehranjevanja je sredozemska kuhinja. Tu se uporablja izključno samo oljčno olje, ogromno zelenjave (paradižnik, bučke, melancane, ...), velik delež pa je namenjen žitu in žitnim izdelkom, stročnicam in semenom. V tej kuhinji so ribe na jedilniku nekajkrat na teden, prav tako perutnina, preostalo meso pa je uvrščeno na jedilnik le nekajkrat na mesec.

Ta način prehrane je tako uspešen, da nekako "onemogoča" povišanje telesne teže. Morda še ena zanimivost: v državah, kjer se prehranjujejo z večjim deležem hrane rastlinskega izvora, je indeks telesne mase v 15-ih letih ostal nespremenjen.

Ta prehrana, kot sem že omenila, vsebuje tudi veliko vlaknin, ki varujejo črevesje pred karcinogenimi tvorbami.

Prehranski obroki v praksi

Podatki, s katerim nas obdajajo vsepovsod, so resnično zaskrbljujoči, zato je potrebno, da razmišljamo, kaj vendar damo v usta.

Decembra lani so trije moji znanci izvedeli, da imajo raka na črevesju. Vsi trije so se zaenkrat uspešno pozdravili. Vse to me je napeljalo na razmišljanje o pravilni prehrani ...

Morda bi bilo pomembno, da omenim še nekaj, kar je pri prehranjevanju pomembno: **redni obroki**. Veliko zaposlenih v podjetjih je pred časom ali še vedno prinaša razna zdravniška potrdila, s katerimi želijo zaradi zdravja (ali drugega razloga) raje prejemati denar za prehrano, kot pa hoditi na malico. Problem nastane, ko prav ti ljudje zaradi tega v delovnem času ne zaužijejo

HRANA – ZDRAVILO?!

Simona Ažman
zunanja strokovna sodelavka,
VISIT-A, d.o.o.

VICI

Sindikalni izlet

Policisti se z avtobusom peljejo na sindikalni izlet. Pred tunelom voznik avtobusa ugotovi, da je tunel prenizek ali pa avtobus previsok. "Potlačite streho za pet centimetrov!" vpije komandir na policiste. "Saj ni potrebno," reče voznik avtobusa. "Spustil bom zrak iz gum, pa bo šlo." "Butec! Saj je na vrhu previsok, ne pa spodaj!" zakriči komandir.

“Vsekakor vam priporočam, da se redno prehranujete tudi med delovnim časom.”

ni grizljaja, razen kave ali druge tekočine. Podatki, ki sem jih zbrala kažejo, da je prav iz tega razloga prišlo do poškodb (vratu, glave), ker so se onesvestili zaradi prekomerne izčrpanosti in premajhnega vnosa kalorij v telo.

Ko sem se pogovarjala z zaposlenimi in jih spraševala, kaj zaužijejo pred prihodom na delo, so me podatki zelo osupnili:
– samo 30% ljudi (od 400 oseb) zjutraj nekaj malega zajtrkuje, ostali počakajo do malice ali pa nič ne jedo!

Morda bi delodajalce zanimalo, da je potrebno zaposlenim zagotoviti kakovostno hrano, energetske primerno za določena delovna mesta, predvsem pa cenovno ugodno in na primerni razdalji od delovnega mesta. Veliko “menz ali tovarniških restavracij” je oddaljenih od delovnega mesta več kot 5 minut; ponekod manj, ponekod več, kar zaposlene lahko odbija od tega, da bi odšli na malico. Posledica tega je, da nekateri malico prinesejo s seboj, ali pa nič ne pojedjo.

Zakaj je potrebno poskrbeti za pravilno prehrano in redne obroke?

S strani delodajalca:

- ker človek, ki zajtrkuje ali malica, več in lažje dela,
- ker človek, ki zajtrkuje, ni toliko izpostavljen raznim omedlevicam kot posledicam pomanjkanja vnosa zadostne količine energije glede na delovno mesto. S tem se zmanjšajo poškodbe na delovnem mestu in tudi odsotnost zaradi dela,
- ker je človek, ki pravilno uživa prehrano, bolj zadovoljen in manj konflikten, s tem pa so tudi odnosi boljši!

S strani posameznika:

- ker moramo uživati redne obroke zaradi svojega zdravja in na tak način nekaj storiti zase, da ne bo prepozno!

Vesela sem, ko vidim, da se zaposleni v Elanovi restavraciji trudijo zadovoljiti različne okuse zaposlenih z raznovrstno in kakovostno prehrano. Vsekakor vam priporočam, da se redno prehranujete tudi med delovnim časom. Zdaj pa mi preostane le še to, da Vam zaželim dober tek in obilo zdravja do naslednjic!

OSMRTNICI

Zapustila sta nas:

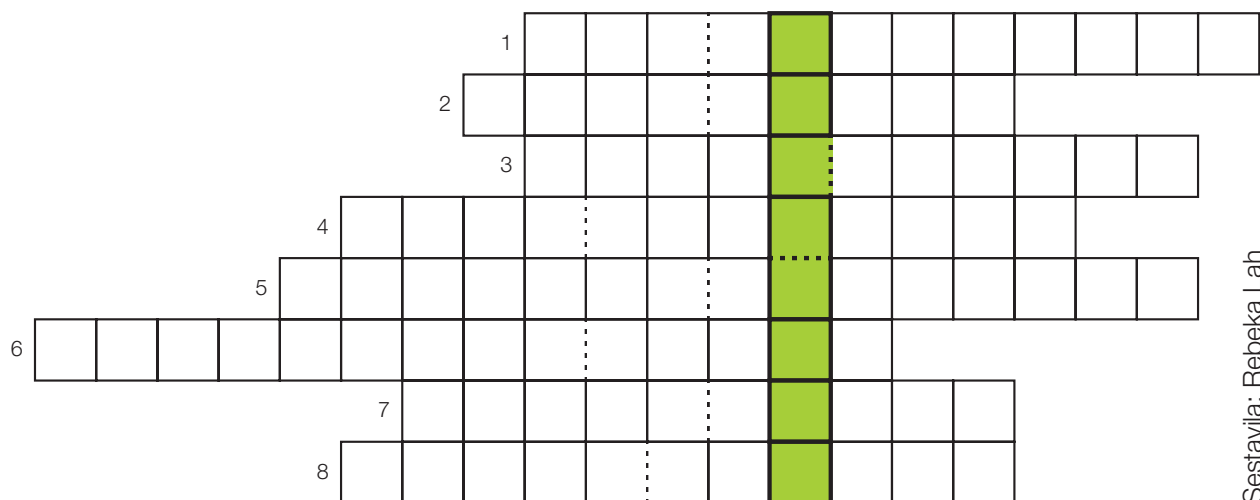

Mira Koligar,
zaposlena kot administratorka
v nabavi Elan Marine, d.o.o.

Vojko Vidic,
zaposlen kot obdelovalec plastike
v montaži jadrnic

KRIŽANKA

Sestavila: Rebeka Lah

V okenca 1-8 vpišite imena. V vertikalnih okencih boste dobili dve besedi. Vpišite ju na črto pod križanko, pripišite vaše ime, priimek ter oddelek, v katerem ste zaposleni, oz. vaš naslov in ju pošljite na: Elan, d.o.o., Rebeka Lah, Begunje 1, 4275 Begunje na Gorenjskem, lahko pa ju pustite na recepciji Elanove poslovne stavbe.

Namig: nekaj imen iz tokratne križanke je bilo predstavljenih v prejšnji številki Smučine.

1. Ekstremna smučarka iz Združenih držav Amerike, ki se je nedavno pridružila Elanovi ženski promo skupini.
2. Američan, športni ambasador, nekdanji prvak v 'hot dog' slogu in smučanju po grbinah, ki je predvsem poznan po njegovi vpadljivi frizuri.
3. Bivša profesionalna smučarka, vodja Elanove ženske kolekcije smučí.
4. Ekstremni smučar, ki mu je nedavno uspel edinstven podvig – zaključiti projekt '7 Summits'.
5. Najboljši smučar vseh časov.
6. Do pred kratkim eden najboljših avstrijskih smučarskih tekmovalcev, ki deluje na področju Elanovega mednarodnega otroškega tekmovalnega smučarskega programa.
7. Češki smučarski skakalec, zmagovalec Svetovnega pokala 2006.
8. Švicarski smučarski skakalec, tretje uvrščen v skupnem seštevku Svetovnega pokala 2007.

Rešitev: _____

Vaše rešitve zbiramo do 31. 5. 2007.

Nagrade:

1. večnamensko orodje za snežne deske
2. dežnik Elan
3. denarnica Elan

Ime in priimek:

Podjetje/naslov:

.....

.....

Izžrebanci Smučine št. 20 so:

1. Dunja Frelj, Radovljica
2. Tone Jošt, informatika
3. Jože Urh, Mošnje

Čestitamo!

Nagrade vas čakajo v marketingu (int. 269 – Rebeka Lah) oziroma jih pošljemo po pošti.